

Faizsiz Finans Muhasebe Standardı 15
Katılım Sigortacılığı Őirketlerinde
Karşılıklar ve Yedekler

Standart Metni

1 Standartın Kapsamı

Bu Standart, katılım sigortacılığı şirketleri¹ tarafından genel sigortacılık faaliyetleri (mal ve kaza sigortası) için belirlenen temel teknik karşılıklara uygulanır.

Bu Standart ayrıca aşağıdakilere uygulanır:

- a) Gelecekteki zararlar için karşılık olarak ayrılmak üzere poliçe hamillerine dağıtılmadan önce şirket tarafından fazlalardan ayrılan açıklara ilişkin yedekler,
- b) Yüksek dereceli hasar oynaklığı sergileyen sigorta işlem sınıfları için olağanüstü yüksek zarar oranlarının etkisinin hafifletilmesi amacıyla şirket tarafından belirlenen dengeleme yedeği.

Bu Standart, yasal yükümlülüklere uymak veya genel yükümlülükleri karşılamak amacıyla şirketin kazancından ayırdığı ortaklara ait özkaynaklar içindeki yedeklere uygulanmaz. Bu Standart ayrıca varlıkların defter değerinde yapılan bir düzeltme olan amortisman karşılığına da uygulanmaz.

Bu Standartta yer alan hükümlerin şirketin ana sözleşmesine ya da faaliyette bulunduğu ülkenin mevzuatına aykırı olması durumunda, söz konusu aykırılık açıklanır. (Paragraf 1)

2 Teknik Karşılıklar

2/1 Teknik karşılık türleri

Şirket genel sigortacılık için aşağıdaki teknik karşılıkları ayırır:

a) Kazanılmamış katkılar karşılığı

Cari veya gelecek raporlama dönemlerinde ortaya çıkabilecek kazanılmamış katkılarla ilgili hasarları karşılamak için ayrılan tutardır. (Paragraf 2)

b) Muallak hasarlar

Sonraki raporlama dönemlerinde ödenmesi beklenen, meydana gelmiş ve raporlama döneminin sonuna kadar bildirilmiş hasarlar için ayrılan tutardır. Söz konusu karşılık, ödenen hasarlardan, hasarlara ilişkin işlem giderleri düşüldükten sonra kalan tutarı da içerir. (Paragraf 3)

c) Meydana gelmiş ancak bildirilmemiş hasarlar

Meydana gelmiş ancak cari raporlama döneminin sonunda henüz bildirilmemiş olan hasarlar için ayrılan tutardır. (Paragraf 4)

¹ Bundan sonra şirket veya şirketler olarak ifade edilecektir. Katılım sigortacılığı şirketleri, *Tekâful* şirketleri olarak da adlandırılmaktadır.

2/2 Teknik karşılıkların finansal tablolara alınması

Tüm teknik karşılıklar, oluştuğu raporlama dönemin sonunda finansal tablolara alınır ve “Police Hamillerine Ait Hasılat ve Giderler Tablosuna” gider olarak kaydedilir. (Paragraf 5)

2/3 Teknik karşılıkların ölçümü

2/3/1 Kazanılmamış katkılar karşılığı

Kazanılmamış katkılar karşılığı aşağıda (a) ila (d) maddelerinde belirtilen dört yöntemden biri kullanılarak, reasürans payı düşüldükten sonra, toplam kazanılmamış katkı tutarının bir yüzdesi olarak ölçülür. Bu dört yöntem şunlardır:

- a) Karada %40, denizde %25 veya başka bir yüzdeden oluşan yöntem
- b) 24 ay yöntemi
- c) 360 gün yöntemi
- d) Başka bir yöntem

Kullanılan yöntemin ayrıntıları açıklanır. (Paragraf 6)

2/3/2 Muallak hasarlar

Muallak hasarlar karşılığı, şirketin tahmin ettiği muallak hasar miktarına eşit olarak ölçülür. Tahmini tutar, reasürans payı ve ödenen hasarlar düşüldükten sonra şirketin gerçekleşen hasarları karşılmasına yetecek miktarda olur ve raporlama döneminin sonuna kadar raporlanır. (Paragraf 7)

2/3/3 Meydana gelmiş ancak bildirilmemiş hasarlar

Meydana gelmiş ancak bildirilmemiş hasarlar karşılığı, şirketin en son bildirilen hasarlarla ilgili geçmiş tecrübeleri ve çeşitli istatistiki yöntemlere dayanarak, finansal durum tablosunun düzenlendiği tarihte ödenmesi beklenen değere ulaşmak için şirket tarafından tahmin edilen tutara eşit olarak ölçülür. (Paragraf 8)

2/4 Sunum hükümleri

2/4/1 Tüm teknik karşılıklar, raporlama döneminin sonunda finansal durum tablosunun yükümlülükler kısmında “teknik karşılıklar” başlığı altında ayrı olarak sunulur. (Paragraf 9)

2/4/2 Tüm teknik karşılık türleriyle ilgili olarak reasüranstan geri kazanılması beklenen tutar, finansal durum tablosunun varlıklar kısmında “reasüranstan geri kazanılması beklenen tutar” başlığı altında sunulur. (Paragraf 10)

- 2/5 Finansal tablo dipnotlarındaki açıklamalar
- 2/5/1 Şirket, her bir teknik karşılık ve sigorta işlemi türü için raporlama dönemin başındaki karşılık bakiyesini, raporlama dönemi boyunca kullanılan ve eklenen tutarları ve raporlama dönemi sonundaki bakiyeyi açıklar. (Paragraf 11)
- 2/5/2 Şirket her bir teknik karşılık türünün tutarını belirlerken uyguladığı esasları açıklar. Uygulanan esasta herhangi bir değişiklik olması durumunda bu husus da açıklanır. (Paragraf 12)
- 2/5/3 Faizsiz Finans Muhasebe Standardı 12: Katılım Sigortacılığı Şirketlerinin Finansal Tablolarında Genel Sunum ve Açıklama'da belirtilen açıklama hükümleri dikkate alınır. (Paragraf 13)

3 Yedekler

3/1 Yedek türleri

a) Açıklara ilişkin yedekler

Gelecek raporlama dönemlerinde meydana gelebilecek herhangi bir açığın etkisini azaltmak amacıyla poliçe hamillerine dağıtılmadan önce fazlalardan ayrılan tutardır. (Paragraf 14)

b) Dengeleme yedeği

Yüksek dereceli hasar oynaklığı sergileyen sigorta işlem sınıfları için gelecek raporlama dönemlerinde meydana gelebilecek olağanüstü yüksek zarar oranlarının etkisini hafifletmek amacıyla poliçe hamillerine dağıtılmadan önce fazlalardan ayrılan tutardır. (Paragraf 15)

3/2 Yedeklerin finansal tablolara alınması

Şirket yönetiminin bu yedekleri ayırmaya karar vermesi durumunda, açıklara ilişkin yedek ve dengeleme yedeği finansal tablolara alınır. (Paragraf 16)

3/3 Yedeklerin ölçümü

Açıklara ilişkin yedek ve dengeleme yedeği yukarıdaki 3/1(a) ve (b) maddelerinde belirtilen amaçlara ulaşmak için şirket yönetiminin ihtiyatlılık gereği ayrılmasını gerekli gördüğü tutar olarak ölçülür. Raporlama döneminin sonunda açıklara ilişkin yedekler ve dengeleme yedeği bakiyesinin istenen düzeye gelmesi için gereken tutar, fazlalardan ayrılan tutar olarak işleme tabi tutulur. Her iki yedeğin de bakiyesi ihtiyatlılık gereği ayrılması gereken tutarı aşarsa, fazla olan tutar yedeklerden çıkarılır ve cari raporlama dönemi için poliçe hamillerinin fazlasına eklenir. (Paragraf 17)

3/4 Sunum hükümleri

3/4/1 Açıklara ilişkin yedekler, finansal durum tablosunun poliçe hamilerinin özkaynakları kısmında ayrı olarak sunulur. (Paragraf 18)

- 3/4/2 Dengeleme yedeği, finansal durum tablosunun poliçe hamilerinin özkaynakları kısmında ayrı olarak sunulur. (Paragraf 19)
- 3/5 Finansal tablo dipnotlarındaki açıklamalar
- 3/5/1 Şirket açıklara ilişkin yedeği ve dengeleme yedeğini belirlerken ve ölçerken kullandığı esasları açıklar. (Paragraf 20)
- 3/5/2 Şirket raporlama döneminde açıklara ilişkin yedekte ve dengeleme yedeğinde meydana gelen değişiklikleri ayrı ayrı açıklar. Bu açıklama tüm yedek türleri için raporlama döneminin başındaki yedek bakiyesini, raporlama dönemi boyunca kullanılan ve eklenen tutarları ve raporlama dönemi sonundaki bakiyeyi kapsar. (Paragraf 21)
- 3/5/3 Şirket, tasfiye halinde açıklara ilişkin yedek ve dengeleme yedeğinde kalan bakiyeyi alacak olan tarafı açıklar. (Paragraf 22)

4 Yürürlük Tarihi

Bu Standart, 1 Ocak 2020 veya sonrasında başlayan hesap dönemlerinde uygulanır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. (Paragraf 23)

Ek (E) Tanımlar

Kazanılmamış Katkılar

Cari raporlama döneminde düzenlenen sigorta sözleşmeleri için şirkete ödenen katkıların bir kısmıdır. Söz konusu sözleşmelere ilişkin sigorta süreleri gelecekteki bir veya daha fazla raporlama dönemini kapsadığı için söz konusu katkılar cari raporlama döneminde tahakkuk etmez.

Kazanılmamış Katkılar Karşılığı

Devam eden sigorta sözleşmeleri için cari veya gelecek raporlama dönemlerinde ortaya çıkabilecek kazanılmamış katkılarla ilgili hasarları karşılamak için şirket tarafından ayrılan harcama tutarıdır.

Muallak Hasarlar

Sonraki raporlama dönemlerinde ödenmesi beklenen, meydana gelmiş ve raporlama döneminin sonuna kadar bildirilmiş hasarlar için şirket tarafından ayrılan harcama tutarıdır. Söz konusu karşılık, ödenen hasarlardan, hasarlara ilişkin işlem giderleri düşüldükten sonra kalan tutarı da içerir.

Meydana Gelmiş Ancak Bildirilmemiş Hasarlar

Meydana gelmiş ancak cari raporlama döneminin sonunda henüz bildirilmemiş olan hasarlar için şirket tarafından ayrılan harcama tutarıdır.

Açıklara İlişkin Yedek

Gelecek raporlama dönemlerinde meydana gelebilecek herhangi bir açığın etkisini azaltmak amacıyla poliçe hamilerine dağıtılmadan önce fazlalardan ayrılan tutardır.

Dengeleme Yedeği

Yüksek dereceli hasar oynaklığı sergileyen sigorta işlem sınıfları için gelecek raporlama dönemlerinde meydana gelebilecek olağanüstü yüksek zarar oranlarının etkisinin hafifletmek amacıyla poliçe hamilerine dağıtılmadan önce fazlalardan ayrılan tutardır.